

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Репродуктивне і сексуальне здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 4 від 31.10.2024 р.

Розробник:
Оксана ГЛЮДАН, к.б.н., доц.

м. Івано-Франківськ – 2024

Зміст

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура курсу	6
4. Система оцінювання курсу	8
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	8
6. Ресурсне забезпечення	9
7. Контактна інформація	10
8. Політика навчальної дисципліни	10

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Репродуктивне і сексуальне здоров'я
Освітня програма	Усі (загальноуніверситетська дисципліна)
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	Усі (загальноуніверситетська дисципліна)
Галузь знань	Усі (загальноуніверситетська дисципліна)
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	3/V
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Лабораторні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год. 3 ECTS
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6649

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

«Репродуктивне і сексуальне здоров'я» - вибіркова навчальна дисципліна, основним напрямком якої є формування активного прагнення студента до збереження свого репродуктивного здоров'я шляхом організації здорового способу життя та формування глибоких теоретичних знань про взаємозв'язки фізичного, психічного і соціального здоров'я людини і суспільства.

Репродуктивне здоров'я - це стан фізичного, розумового і соціального благополуччя. Він характеризує здатність до:

- зачаття і народження дітей;
- можливості сексуальних стосунків без загрози захворювань, що передаються статевим шляхом (ЗПСШ);
- безпечної вагітності, пологів, виживання і здоров'я дитини;
- благополуччя матері;
- можливості планування наступних вагітностей, зокрема попередження небажаної вагітності.

Сучасний світ, його жорсткі вимоги до людини, численні обов'язки призвели до зниження народжуваності в усіх промислово розвинутих країнах світу. В таких умовах молоді подружні пари можливості народження дитини співвідносять зі своїми потребами та можливостями життя.

Демографічна криза зумовлює посилення уваги до сім'ї як осередку відтворення населення та трудового потенціалу країни. Не менш важливе значення як для відтворення населення, так і для збереження життя та

здоров'я нового покоління має стан репродуктивного здоров'я. Мета викладання даної дисципліни «Репродуктивне і сексуальне здоров'я» полягає у наданні студентам систематизованих знань щодо репродуктивного і сексуального здоров'я, а також практичних навичок ефективного планування і проведення занять з питань репродуктивного і сексуального здоров'я .

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- фактори, які визначають стан репродуктивного та сексуального здоров'я;
- концептів: здоров'я, репродуктивне здоров'я, репродуктивні права жінок і чоловіків, планування сім'ї;
 - ризики безвідповідального ставлення до репродуктивного здоров'я та планування сім'ї;
 - сучасні методи контрацепції;
 - профілактики ІПСШ та ВІЛ/СНІДу;
 - прояви гендерно обумовленого та сексуального насильства;
 - етапи формування відповідальної поведінки;
 - моделі статевого виховання;
 - фактори ризику жіночого та чоловічого репродуктивного здоров'я;
- негативні чинники довкілля та шляхи мінімізації їх негативного впливу на стан репродуктивного та сексуального здоров'я.

уміти

- - уміти вести здоровий спосіб життя, фізично самовдосконалюватися та спонукати дітей та молодь до ведення здорового способу життя;
- уміти діагностувати стан фізичного, психо-емоційного, репродуктивного здоров'я та проводити профілактику розвитку захворювань;
- уміти організувати і проводити заходи спрямовані на профілактику захворювань залежної поведінки;
- уміти використовувати дієві засоби впливу спрямовані на статеve виховання учнівської молоді;
- уміти попереджувати небезпеки здоров'ю підлітків з неправильною статевою поведінкою і раннім статевим життям;
- уміти на основі аналізу симптомів діагностувати той чи інший різновид захворювання, що передаються статевим шляхом;
- демонструвати уміння ефективно проводити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані;
- уміти добирати альтернативні методи навчання, педагогічного оцінювання, тестування, моніторингу якості освіти, бути здатним до подальшого навчання з високим рівнем автономності;
- уміти добирати інформацію з різних джерел, аналізувати та систематизувати її;

- уміти використовувати додатки Google та аналоги для створення сучасних презентацій та опитувальників, створювати та використовувати кейс-уроки з основ здоров'я.

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки, психології, наук про освіту та про здоров'я і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу та створення здоров'язбережувального освітнього середовища на рівні ЗЗСО.

ЗК 1. Знання та розуміння предметної галузі біологія та основи здоров'я і сфери майбутньої професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до пошуку інформації, її інтерпретації та застосування даних у професійній діяльності.

ЗК 9. Здатність до самостійної роботи, співпраці на засадах партнерства і командної роботи.

СК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей із біології та основ репродуктивного здоров'я та здійснення міжпредметних зв'язків.

СК 5. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, учення і теорії біології із метою розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і їх складових.

СК 6. Здатність розуміти знання про будову, функції, життєдіяльність, класифікацію, походження, поширення, практичне значення живих організміві біологічних систем усіх рівнів їх організації.

Програмні результати навчання

ПРН01. Здатність демонструвати знання і розуміння провідних понять, узагальнень і законів, концепцій, вчень і теорій біології та інших суміжних наук.

ПРН02. Здатність використовувати біологічні знання для дослідження живих систем різного рівня організації.

ПРН05. Здатність застосовувати знання для розв'язування якісних та кількісних задач у біології.

ПРН08. Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових) згідно із завданням

ПРН11. Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з біології, оцінювати нові відомості та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу.

ПРН21. Знати будову й функції організму людини, основи здорового способу життя; знати способи надання першої допомоги під час морфофункціональних порушень різних систем організму людини.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Поняття репродуктивного здоров'я. Основні показники, що його характеризують.	Поняття: здоров'я, репродуктивне здоров'я, сексуальне здоров'я. Фактори впливу на репродуктивне здоров'я. Право на охорону здоров'я. Стан репродуктивного здоров'я населення України.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
2.	Біологічні основи репродуктивної системи жінки та чоловіка	Біологічні основи репродуктивної системи жінки. Фізіологія оваріально-менструального циклу. Жіночі статеві гормони. Біологічні основи репродуктивної системи чоловіка. Статева функція в чоловіків. Сперматогенез. Чоловічі статеві гормони. Репродуктивне здоров'я чоловіків – у чому відмінність від жіночого?	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
3.	Сім'я і планування сім'ї	Поняття: сім'я, планування сім'ї, усвідомлене батьківство. Статеві та репродуктивні права. Репродуктивна система. Зачаття та вагітність. Міжстатеві стосунки Концепт любові. Стосунки між чоловіками і жінками. Стереотипи щодо міжстатевих відносин. Планування сім'ї, сімейне виховання, як вагомий фактор забезпечення якісного репродуктивного здоров'я населення.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
4.	Вагітність. Непланована вагітність. Контрацепція.	Вагітність. Непланована вагітність. Ризики, пов'язані з абортom і його можливі наслідки. Контрацепція. Сучасні методи	Виконання тестових завдань з вивченої теми,

		контрацепції. Факти і міфи по контрацепцію. День контрацепції.	Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
5.	Інфекції, що передаються статевим шляхом	Інфекції, що передаються статевим шляхом. Ризик інфікування ПСШ. Ризикована поведінка. ВІЛ та СНІД. Міфи і факти про ВІЛ та СНІД. Історія хвороби. Основні шляхи передачі ВІЛ. Добровільне консультування та тестування на ВІЛ.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
6.	Сексуальне здоров'я і сексуальність.	Сексуальне здоров'я. Концепт сексуальності. Перебіг сексуального розвитку. Психосексуальний розвиток та його етапи. Особливості прояву сексуальності у дітей, підлітків та молоді. Принципи та основи статевого виховання на різних етапах розвитку особистості. Порушення темпів пубертатного розвитку.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
7.	Психофізіологія сексуальності.	Психофізіологія сексуальності. Межі сексуальної норми. Поняття норми і сексуального здоров'я. Фізіологія сексуальності. Особливості чоловічої та жіночої сексуальності.	Виконання тестових завдань з вивченої теми, Опрацювання контрольних запитань, завдань для самостійної роботи
8	Копулятивний цикл. Оргазм, його фізіологічна складова та види.	Розуміти механізми статевої мотивації. Поняття про фізіологію статевого акту. Оргазм, його фізіологічна складова та види. Статеві відмінності. Сексуальні	Розбір кейсів, тестові завдання

Лекції																		–
Практичні заняття		12	13	13	13	13	13	13	13	13								90
Самостійна робота																10		10
Всього за тиждень																		100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійні презентації (лептоп, проєктор), використання системи дистанційної освіти для проведення тестування
-----------------------------------	--

Література:

1. Статеве виховання і репродуктивне здоров'я підлітків та молоді: навч. посіб. / Н.О. Лещук, Ж.В.Савич, О.А.Голоцван, Я.М. Сивохоп. – К., 2014. – 136 с.
2. Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді. – Київ: Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї», 2017.- 132 с
3. Порухення статевого розвитку у дівчаток / І. Б. Вовк, В. К. Кондратюк, В. Ф. Петербурзька // Медициниские аспекти здоровья женщины. - 2015. - № 3. - С. 5-11.
4. Бабік М. Тату, а де в мене сперматозоїди: Діти питають – батьки відповідають / М.Бабік; Пер. з польск. Т. Павлінчук. – Львів: Свічадо, 2021. – с. 136.
5. Вереніч В., Голоцван О., Карбовська Н., Литвинова Т. Посібник для тренерів з проведення просвітницьких занять з населенням з питань репродуктивного здоров'я і планування сім'ї. – Київ, 2012. – 135 с.
6. Планування сім'ї. Навчальний посібник // За редакцією Жилки Н.Я., Вовк І.Б., Київ, 2010. – 300 с
7. Грибан В. Г. Валеологія [текст]: підручник / В. Г. Грибан - 2-ге вид. пере роб. та доп. - К. : «Центр учбової літератури», 2012.-342 с.
8. Губенко І. Я. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та між особового спілкування: підручник / І.Я. Губенко, О.С. Карнацька, О.Т. Шевченко. -К. : Медицина, 2013. -296 с.

9. Інфекційні хвороби: ВІЛ-інфекція/СНІД : зб. нормат. док. / М-во охорони здоров'я, Голов. упр. охорони здоров'я та мед. забезпечення м. Києва, Київ. міськ. наук. інформ.-аналіт. центр мед. статистики ; упоряд. та голов. ред. Заболотько Валентина Миколаївна. — Київ.: МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2010.
10. Бабин І.І. Пізнавай себе : навч. посіб. з курсу «Основи валеології» / Бабин І.І., Царенко А.В., Черняк В.М., Яцук Г.Ф. – Тернопіль : ТПУ, 1996. – С. 34 – 43.
11. Сисоєнко, Н. В. Сучасні проблеми ВІЛ/СНІДу та формування толерантного ставлення до ВІЛ –інфікованих: [метод. рек.] / Н. В. Сисоєнко, Н.М. Семенець, С.В. Соколенко; М-во освіти і науки України, Черкас. нац. ун-т ім. Б.Хмельницького, Каф. вікової фізіології та валеології. - Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2009.
12. Чепига М. П. Стимуляція здоров'я та інтелекту /М.П. Чепига, С. М. Чепига. -К.: Знання, 2006. -346 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Біології та екології
Викладач (і) Гостьові лектори	Глодан Оксана Ярославівна, к.б.н.,
Контактна інформація викладача	Oksana.hlodan@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника прагне створити середовище, яке сприяє навчанню, науковій роботі, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів і працівників, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин. У цій канві політика дисципліни "Репродуктивне і сексуальне здоров'я" спрямована на дотримання академічної доброчесності зі сторони викладача і студентів, які включають основні принципи: особистого прикладу; відповідальності;
--------------------------	--

справедливості; сміливості; академічної свободи; взаємоповаги; прозорості; взаємної довіри; партнерства та взаємодопомоги; компетентності й професіоналізму; безпеки та добробуту; законності. Дотримання правил поведінки студентів і викладачів, передбачених Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №11, від 29 листопада 2017 року).

- [Кодекс честі Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника](#)
- [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника.](#)
- [Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника](#)
- [Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника](#)
- [Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника](#)
- [Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”](#)

	<p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (авдиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.</p> <p>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.</p> <p>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського</p>

	<p>національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач
 Доц. Глодан О.Я.

